

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Gode de eer van alle dingen

Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen

Rom. 11:36

De hoofdstukken 9 t/m 11 vormen een bijzonder gedeelte in de Romeinenbrief. Paulus geeft hier een uiteenzetting van de wonderlijke wegen, die de Heere met Israël houdt. Hoe de Heere Israël verkoos en op welke wonderlijke wijze Hij Zijn verkiezing ten uitvoer brengt. De apostel der heidenen wijst er ook op dat de volheid der heidenen zal ingaan. Ziende op deze dingen eindigt hij met een loflied. In diepe verwondering roept hij het uit: "O, diepte des rijksdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods, hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen! Want wie heeft den zin des Heeren gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest? Of wie heeft Hem eerst gegeven, en het zal hem wedervergolden worden. Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen". Alle dingen!

Bijzonder ziet Paulus hier dus op de dingen der zaligheid, het toebrengen van zondaren. Deze dingen zijn: uit, door en tot Hem, dat is de Drie-enige God.

Uit Hem. De kanttekenaren zeggen hiervan: 'nl. als de eerste oorzaak, Die alles naar Zijn wijze raad schikt en ordineert'. De zaligheid van zondaren is uit God. Deze vloeit voort uit Gods raad. De bron der zaligheid ligt in Gods welbehagen van eeuwigheid. Hij heeft de Zijnen liefgehad met een eeuwige liefde. Het geestelijk gebouw van levende

stenen zal er komen naar Gods gemaakt bestek. Er zijn geen geestelijke dingen of ze zijn allen uit Hem: wedergeboorte, roeping, geloof, rechtvaardigmaking en heiligmaking. Deze weldaden zijn geen oorzaken van de verkiezing, maar vruchten daarvan. De wetenschap dat alle dingen uit Hem zijn, doet Paulus in verwondering uitroepen: Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid! Hij ziet hoe God daarvan alleen de eer toekomt. Alle roem is uitgesloten. Heeft de leer van Gods soevereine verkiezing ons daar reeds gebracht? Het is eigenlijk van tweeën één: of wij briesen daartegen, of wij buigen daarvoor. Dat laatste kan alleen als wij rechteloos geworden zijn.

Door Hem. De dingen der zaligheid zijn niet alleen uit God, maar ook door God. De kanttekenaren zeggen daarvan: nl. als Die alles, wat de mens ter zaligheid nodig is, werkt en hetgeen naar Zijn wijze raad geordineerd is, krachtiglijk uitvoert. Niet alleen de bron is van God. Ook de uitvoering en de voortzetting ligt buiten de mens. De eerste zondaar werd door God Zelf tevoorschijn geroepen: 'Waar zijt gij'? Het genadeverbond werd door God aan Adam en Eva geopenbaard: 'Ik zal vijandschap zetten'. In de volheid des tijds zond God Zijn Zoon om de weg tot de verlossing te banen. Na Zijn Hemelvaart heeft de Vader de gehele regering van Kerk en wereld aan

Zijn Zoon toebetrouwd. En het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkig voortgaan. Christus brengt door Zijn Geest zondaren toe. Inderdaad, de dingen der zaligheid zijn ook door Hem. Het hangt niet van mensen af. Dit is aan de ene kant ter bemoediging. Moest het van mensen komen, er kwam nooit iets van terecht. Hij laat nooit varen het werk wat Zijn hand begon. Dit is aan de andere kant ter waarschuwing. Als het door Hem is, kan het niet door ons zijn. Wij zullen er in ons leven tussenuit moeten vallen. Wij zijn onbekwaam tot enig geestelijk goed en geneigd tot alle kwaad. Hebt u dit reeds mogen leren? Ook dit tweede punt brengt Paulus tot aanbidding: 'Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid'. Hij wist het uit eigen ervaring: blazende dreiging en moord toen God hem te sterk werd. Er was van Paulus niets bij. Als de Heere niet had ingegrepen was hij nooit aan Gods voeten gekomen. Door Hem zijn alle dingen! Deze leer maakt hem niet onverschillig, maar het brengt hem tot verwondering. Heeft de leer van het eenzijdige Godswerk ons daar ook reeds gebracht? Als het niet door Hem was

Inhoud

Meditatie:	
Gode de eer van alle dingen . . .	1
Een christendom zonder Christus	2
Commentaar: Datheen-trauma . . .	4
Drempel lager dan ooit	5
Boekennieuws	7
Kerknieuws	8
Berichten	9
Predikbeurten	11

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:
redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Administratie en betalingen van
abonnements, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

zou er niemand zalig worden, Dat
beseffen we alleen als we onszelf
leren kennen door de ontdekkende
werking van de Heilige Geest.

Tot Hem. Omdat de dingen der zalig-
heid uit en door God zijn, zijn ze
ook tot God. Al wat Gij wrocht zal
juichen tot Uw eer. Een kenmerk van
Gods eigen werk! De kanttekenaren
zeggen daarvan: 'nl. als tot het uiter-
ste einde, tot Wiens eer alles moet
strekken en gebracht worden'. God
zoekt in de eerste plaats Zijn eer.
Daar zal alles aan beantwoorden.
Hij zal Zijn eer aan geen anderen
geven. Van nature zijn wij eerrovers
van God. Is de eer van God reeds op
ons hart gebonden? Het wordt voor
ontdekte zondaren zo'n raadsel hoe
de eer van God en de zaligheid van
een zondaar samen kunnen gaan.
Paulus heeft mogen leren hoe dit
mogelijk is in de Middelaar. Deze is
bij machte om een heilig rechtvaar-
dig God en een doemwaardig zon-
daar bij elkaar te brengen, zonder
dat God van Zijn recht afstand
behoeft te doen. Christus heeft Gods
eer bedoeld en Gods deugden opge-

luisterd. Het is een heilgeheim. Die
daar iets van mag leren voor eigen
hart en leven, zal in God eindigen.
Ook dit derde punt brengt Paulus tot
aanbidding: Hem zij de heerlijkheid
in der eeuwigheid! Hij wil er niet de
eer van hebben. Paulus leert ons in
deze woorden: daar waar de mens op
het diepst wordt vernederd, wordt
God op het hoogst verheerlijkt.

Geliefde lezer, het is zo'n groot ver-
schil hoe God aan Zijn eer komt. De
dichter zegt: Zijn loon en straf
beantwoorden beiden aan Zijn eer.
Of wij nu verloren gaan of behouden
worden, altijd komt God aan Zijn
eer. Maar welk een verschil zal dit
voor onszelf uitmaken! Als alles dan
uit, door en tot God is, valt deze God
dan te voet. Maak geen misbruik van
deze leer, maar vraag ervoor te
mogen buigen. Gods volk zal er mee
instemmen dat het zulk een troost-
volle leer is. Ik doe het niet om
uwentwil, gij huis Israëls! maar om
Mijn heiligen Naam.

Nunspeet,

ds. A. Schot.

Een Christendom zonder Christus

Zoiets had men nog nooit gehoord.
Op het gezelschap was een man ver-
schenen die heel dierbaar over de
Heere spreken kon. Hij besprak
genade en hij zei een ander leven te
kennen. Niemand moest daaraan
twijfelen. Hij wist goed waar hij
vandaan gehaald was en hij wist ook
waar hij naartoe reisde. Veel stukken
had hij meegemaakt. Alleen van de
Heere Jezus moest hij niets hebben.
Maar verder was hij van alle mark-
ten thuis. En hij kon praten als de
beste. Kortom, hij was een goed
bekeerde man.

Veel mensen waren er diep van
onder de indruk. Anderen hadden zo
hun twijfels. Ze misten iets, maar ze
konden niet precies zeggen wat het
was. Op dat gezelschap kwam echter
ook een oude christin, een geoefend
kind des Heeren. Lang had ze
gezwegen; net zo lang totdat men
vroeg hoe zij erover dacht. Eerlijk
en eenvoudig klonk haar antwoord:
'Ik heb veel gehoord, maar het voor-
naamste wordt gemist. Het is Jezus

niet. Het is een christendom zonder
Christus.'

Een godsdienst zonder God

Twee weken geleden hebben we stil-
gestaan bij het gevaar van een gods-
dienst zonder God. Men spreekt wel
over Jezus, maar over God wordt
vrijwel niets gehoord. De geestelijke
doodstaat van de mens wordt geloof-
chend of op z'n minst verzwegen.
Ellendekennis vindt men maar som-
ber en naargeestig. Een ontdekkende
prediking wordt geschuwd. En de
breuk wordt op het lichtst genezen.
Men is niet ongodsdienstig, maar
schipbreuk heeft men nooit geleden.
Het is een godsdienst zonder God.
Het is opvallend hoe men vanuit
deze godsdienst ageert tegen de orde
des heils, zoals die in onze gemeen-
ten in alle eenvoud wordt geleerd.
Dat er leven zou zijn vóór de bewus-
te kennisneming van de Heere Jezus,
wordt meer dan eens ontkend. Dat
een mens in de waarachtige bekering
met God te doen krijgt en aanvanke-

lijk nog blind is voor de Zaligmaker; dat een nieuwgeboren kindeke schreit over de zonde en dorst naar God; dat een stille droefheid in het hart geboren wordt krachtens de liefde Gods die uitgestort is in het hart; dat de ploegschaar van de wet het hart doortrekt en de schuld wordt geëigend; dat de Heere voortgaat met Zijn ontdekkend en ontblotend werk; dat er in de zaligmakende overtuiging ook een overbuiging wordt gevonden; dat een arme zondaar het eens wordt met de Heere en met David leert betuigen: 'Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig'; het zijn allemaal zaken die met afschuw vervullen. Het zou allemaal wedergeboorte-theologie zijn, kenmerkenprediking, vrucht van het gezelschapsleven. Vooral de standen in het genadeleven moeten het ontgelden. We zouden niet langer mogen spreken over een ontsluiting van de weg der zaligheid, over de openbaring van de Middelaar en over de toepassing van Zijn gerechtigheid als onderscheiden zaken. We zouden evenmin onderscheid mogen maken tussen het leren kennen van Christus in Zijn profetisch, priesterlijk en koninklijk ambt. Men noemt dat een systeem dat door mensen is bedacht. En het onderscheid tussen Bethel en Pniël is al helemaal uit den boze!

De andere kant

In het vorige artikel heb ik geprobeerd de achtergrond van dergelijke beschuldigingen aan te duiden. Ik heb toen een parallel getrokken met de Jezusbeweging van de jaren '60 en '70 en daarbij gewaarschuwd voor een godsdienst zonder God. Er is echter ook een andere kant. Laten we dat niet uit het oog verliezen. We kunnen ter linker- of ter rechterzijde van het spoor afwijken. Er is niet alleen een godsdienst zonder God; er is ook een christendom zonder Christus.

De Heidelbergse Catechismus wil ons voor beide eenzijdigheden bewaren. Na alles wat nu gezegd is, kan het immers lijken dat de Heere Jezus niet zo belangrijk is of dat het leren kennen van Hem een overbodige luxe is. Dat zou een groot misverstand zijn! In Zondag 11 kunnen we lezen dat Hij *Jezus* genoemd wordt, 'omdat Hij ons zalig maakt en van al onze zonden verlost'. En daar komt bij 'dat bij niemand anders enige

zaligheid te zoeken of te vinden is.' In zijn verklaring van deze zondagsafdeling zegt Johannes van der Kemp heel treffend: 'Zo nodig als de kennis en het geloof in God de Vader is, zo nodig is de kennis en het geloof in God de Zoon. Daarom zei de Heere Jezus in Johannes 14:1: "Gijlieden gelooft in God; gelooft ook in Mij". Die alleen de Vader kent en gelooft en niet de Zoon, weet wel dat hij door de schepping en voorzienigheid een mens geworden is en dat hij door de verbreking van het werkverbond een zondaar is, maar niet hoe hij een christen en zalig zal worden; "want dit", zegt de Zaligmaker in Johannes 17:3, "is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt".'

Gemoedelijkheid

We hebben daarstraks iets gehoord van een man die heel dierbaar over de Heere kon spreken en zichzelf voor een kind des Heeren hield, maar van de Heere Jezus niets moest hebben. Een christendom zonder Christus. Als ik me niet vergis, gaat dat ook ons niet voorbij. Er is een bevinding die niet méér is dan gemoedelijkheid. Het gevoel komt in beweging, maar het hart blijft onveranderd. We trekken een ernstig gezicht en we praten na wat we van een ander hebben gehoord, maar we zijn het nooit echt kwijt geweest. We zijn niet waarlijk verloren en evenmin waarlijk behouden. Een christendom zonder Christus. Er is ook een geloof 'dat een voet te hoog zit'. Het zetelt in het verstand, maar dieper gaat het niet. We hebben een helder inzicht in de Schrift en we leunen op een beschouwing van de zaligheid. Daarmee zijn we rijk geworden. Maar het is een christendom zonder Christus.

Anderen hebben een belofte gekregen, zo menen zij, en hebben daaraan genoeg. Zij vergeten wat één van de Erskines schrijft: zoals een bij in een bloem speurt naar de honing, zo speurt het ware geloof in de belofte naar Christus. Zij rusten te vroeg. Hun godsdienst is een christendom zonder Christus. Weer anderen spreken van Gods barmhartigheid. De Heere is toch een goedertieren God? Hij heeft geen lust in de dood van een zondaar. Zou het dan niet meevallen op die grote dag van het oordeel? Zo leeft men verder in een

valse rust. Men heeft een christendom aangegrepen zonder Christus. Het kan ook gebeuren dat een mens 'bekeerd' wordt met zijn verandering. Zo'n verandering kan toch niet van jezelf zijn? Dat moet wel van God zijn! Andere mensen hebben dit bevestigd. Kleine zaligmakers hebben de handen opgelegd. En de grote Zaligmaker wordt niet benodigd. Opnieuw een christendom zonder Christus. En dan zijn er degenen die bij een conclusie leven. Ze horen de kenmerken van het leven der genade noemen en ze zijn er al gauw mee klaar: ik zal wel een kleine zijn, een stille in den lande. Honger naar de gerechtigheid van Christus wordt helaas niet in het hart gevonden. Men leeft bij een christendom zonder Christus.

Hoe komt dat nu?

Wat een vreselijke ontuchtering zal het zijn zó te moeten sterven! Te menen in te gaan en niet te kunnen! Er is immers maar één Naam onder de hemel gegeven waardoor wij moeten zalig worden (Hand. 4:12). Christus zegt: 'Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven' (Joh. 14:6). Paulus noemt Hem de enige Middelaar Gods en der mensen (1 Tim. 2:5). De Heilige Geest getuigt het zo duidelijk op haast elke bladzij van de Schrift.

Hoe komt het dan dat Christus zo weinig wordt gezocht als de grond, de enige grond des behouds, ook wanneer daar voortdurend op geweten wordt? Zou het kunnen zijn dat er geen hartverbrijzelende kennis is van eigen verlorenheid? Zou het kunnen zijn dat de bevindelijke kennis van Gods recht ontbreekt? Wanneer dat recht mij niet vloekt en achtervolgt, blijf ik op de been in mijn christendom zonder Christus. Dan kan ik het wel uithouden zonder het bloed der verzoening. Maar dan ben ik bezig op zandgrond te bouwen. Dan is mijn hoop als het huis van de spinnenkop.

Ach, een mens wil niet overboord. Daarom zoekt hij het overal en nergens, en bouwt op gronden die geen God en Christus zijn. Dat kan zelfs zo wezen, als er een begin uit God mag zijn! Want dat begin kan er zijn. De eerste ritselingen van het nieuwe leven worden vernomen. En dan begint het toch niet met de kennis van Christus als mijn Zaligmaker? Daar gaat iets aan vooraf. Er zijn

toeleidende wegen. Christus is een grote verborgenheid voor een mens die de schuldbrief heeft thuisgekregen en nu in het werkhuis zit. En Hij blijft dat, totdat zo'n mens gekomen is aan het einde van de wet en de Heere Zijn Zoon wil openbaren door Woord en Geest. Dat houden we vast. De kennis der ellende gaat vooraf aan de kennis der verlossing.

Jezus alleen, en anders geen

Toch kan een mens het daarin niet kunnen uithouden, als het goed is. De Heere zegt: 'Ik zal haar lokken en zal haar voeren in de woestijn, en Ik zal naar haar hart spreken' (Hosea 2:13). Het is bedenkelijk als de Kerk blijft hangen in de eerste beginselen en telkens weer terugverlangt naar die eerste genietingen. Het moet verder komen. En het zal verder komen, als het van de Heere is. Dan gaat de ontdekking door. En ook het plaatsmakend werk! De Heilige Geest geeft geen rust buiten Christus en Zijn borgwerk. Hij ontnemt alle gronden en brengt ons steeds meer in de engte. Dan komen wij erachter geen vrienden, maar

vijanden te zijn! Maar juist zo wordt een mens een gepast voorwerp voor Hem Die gekomen is om vijanden met God te verzoenen. O, die dierbaarheid en die noodzakelijkheid van Christus! Hij is blank en rood en draagt de banier boven tienduizend! 'Bij niemand anders is enige zaligheid te zoeken of te vinden', zegt Zondag 11 zo helder.

Hoe gelukkig zijn ze die Christus leren kennen als Middelaar van verdienste, maar ook als Middelaar van toepassing! Die rechtvaardig verloren moeten gaan, maar ook door Hem met God verzoend worden! Dan is het: Jezus alleen, en anders geen! Verstaan wij wat dat zeggen wil? Of is onze godsdienst nog altijd een christendom zonder Christus? Dan zijn we net zo ongelukkig als degenen die alleen met hun lippen in Jezus roemen. Er is een kerkelijke Jezusbeweging. Er is een christendom zonder Christus. Er is ook een betere weg. God geve dat we die weg mogen leren bewandelen.

Veenendaal, ds. C. Sonneveld.

we artikel 36 lezen? Een lastige en moeilijke vraag! Ook de synode van Middelburg zag zich in 1581 voor deze vraag gesteld. Toch heeft deze synode zich helaas niet over het vraagstuk uitgesproken. De oorzaak: "Datheen bleef zitten waar hij zat en bij de prins heeft het Datheen-trauma hem tot zijn dood achtervolgd". Het gaat hier over een belangwekkend conflict tussen de Prins Willem van Oranje en Petrus Datheen over de aard en de omvang van de godsdienstige tolerantie. Een conflict uit 1578-1579 met ernstige gevolgen.

Conflict

Waar ging het om? Uiteraard is het hier niet de plaats om uitvoerig op de inhoud van dit conflict in te gaan. Anderen hebben dat reeds gedaan. Dr. R.H. Bremmer besteedt in zijn belangwekkende studie *Reformatie en Rebelle* veel aandacht aan deze zaak. Ook dr. W.F. Dankbaar heeft in zijn studie *Hoogtepunten uit het Nederlandse Calvinisme in de zestiende eeuw* over deze zaak geschreven. Groen van Prinsterer gaat in zijn *Handboek der geschiedenis van het vaderland* ook in op deze zaak. Het was ook geen kleinigheid wat er in Gent in 1578-1579 speelde. De gevolgen waren ingrijpend en hadden een grote nasleep. De Synode van Middelburg (1581) heeft er vele uren aan besteed.

Datheen en de Prins

Petrus Datheen (1531-1588) was de bekende en geliefde prediker in de Nederlanden. In 1578 was hij voorzitter van de Synode van Dordrecht. Door zijn psalmberijming, zijn vertaling van de liturgische formulieren en door zijn onverschrokkenheid in de prediking heeft hij veel voor de kerk van Nederland betekend. Zijn naam mag met ere worden genoemd in de reeks van geloofsgetuigen die de Nederlandse kerk der Reformatie heeft gekend. Tot op de dag van vandaag zijn er nog gemeenten waar de psalmen naar de berijming van Datheen worden gezongen. Ds. D.J. Barth schrijft dat Datheen "werd geleid door een onverzettelijke liefde tot Gods eer en het heil en welzijn van Gods kerk." In 1578 werd Datheen predikant in Gent. Prins Willem van Oranje (1533-1584) is ook een groot man in de geschiedenis van ons vaderland. Een bekende historicus heeft hem zelfs

Datheen-trauma

"Datheen bleef zitten waar hij zat en bij de prins heeft het Datheen-trauma hem tot zijn dood achtervolgd" (Huib Noordzij in *Handboek der Reformatie*, pag.204).

Godsdienstvrijheid

Ongetwijfeld is artikel 36 een bekend artikel uit onze Nederlandse Geloofsbelijdenis. Het artikel gaat over het ambt van de Overheid. Steeds weer laaien de discussies over dit artikel op. De woorden "om te weren en uit te roeien alle afgoderij en valse godsdienst, om het rijk van de anti-christ te gronde te werpen" roepen weerstand op. In 1905 hebben de Gereformeerde Kerken in Nederland onder leiding van dr. Abr. Kuyper deze woorden uit de belijdenis geschrapt. En ook anno 2003 is het niet eenvoudig om de woorden

"weren", "uitroeien" en "te gronde werpen" op een juiste wijze te verstaan, ook al gelet op de multiculturele samenleving waarin wij wonen en leven. Moeten we de bouw van moskeeën verbieden? Moeten we bouwvergunningen voor roomse kerken afwijzen? Lastige vragen, waarbij ieder wel zal begrijpen dat het niet de taak van de overheid is om mensen met het pistool op de borst tot de christelijke godsdienst te bekeren. Het Evangelie wordt niet verbreed met het zwaard, alhoewel daar in de geschiedenis wel eens verkeerd over is gedacht en naar gehandeld. Karel de Grote bijvoorbeeld wilde het Evangelie zo nodig kwaadschiks verbreiden. Dat was niet goed, maar waar liggen nu precies de grenzen van de overheids-taak inzake de religie? Hoe moeten

een erflater van onze beschaving genoemd. Ook voor de kerk van Nederland heeft Prins Willem veel betekend. Een van de meest getrouwe dienaren van God kerk behoorde tot zijn naaste adviseurs (Philips Marnix van Sint-Aldegonde). Ook Datheen behoorde aanvankelijk in 1578 tot de adviseurs van de Prins. We mogen op goede gronden geloven dat de Prins een kind van God was. Zijn brieven en bijvoorbeeld zijn *Apologie* uit 1581 leggen daar genoegzaam getuigenis van af. Toch is het uiteindelijk op het punt van de godsdienstvrede stuk gelopen tussen deze twee mannen, twee kinderen van God, twee mannen die zoveel betekend hebben voor land en kerk. De Prins wilde om staatkundige redenen protestanten en roomsen in vrede naast elkaar laten leven. Hij stond religievrijheid voor. Datheen echter wilde om godsdienstige redenen in de publieke samenleving alleen en uitsluitend ruimte voor de gereformeerde religie. Weliswaar wilde hij geen gewetens dwingen, maar in zijn Gentse periode (1579-1581) zijn er toch, vooral onder invloed van een zekere Hembyze (een man die later verraad pleegde) bedenkelijke zaken gepasseerd. Groen van Prinsterer wijst in zijn Handboek op gewelddadigheden en mishandelingen jegens roomse burgers. Noordzij merkt daarbij op dat Datheen zich in Gent "voor de kar heeft laten spannen van de sluwe Jan van Hembyze" (*Handboek* pag. 118). Een verdrietig conflict tussen twee groten uit de vaderlandse geschiedenis.

Verzoening

Kon het conflict niet worden bijgelegd? De Synode van Middelburg, waar ook verschillende goede vrienden van Datheen aan deel hebben genomen (o.a. Herman Moded) heeft gepoogd in dit conflict te bemiddelen. Verschillende brieven zijn aan de Prins en aan Datheen geschreven. De voorzitter van de Synode (Arent Cornelisz) heeft heel veel gedaan om verzoening te bewerken. Het lukte uiteindelijk niet. Ook de Synode van Doesburg (1583) oordeelde dat dit conflict tot schade was van land en kerk en drong aan op verzoening. De wonden en de pijn zaten echter, bij de Prins en bij Datheen, te diep om verzoening te bereiken. Wij zouden

(een beetje modern) zeggen: men kwam niet meer "on speaking terms", men kon niet tot een gesprek komen. Datheen en de Prins *wilden* niet! Geen van beiden. Beiden hielden de boot af. En zo werd het de Synode van Middelburg (1581) onmogelijk gemaakt om een oplossing aan te reiken. De Prins heeft dit conflict tot het einde van zijn leven meegeslept. Hij hield er een trauma (volgens Bremmer) aan over. Ook over de levensavond van Datheen ligt een grauwsluier. Op het laatst van zijn leven moest hij als arts de kost verdienen, kwam nog een tijd in ketterse wateren (David-joristen) terecht, maar werd door Gods genade weer terug gebracht bij de gereformeerde religie. Verzoening echter is op aarde tussen deze twee mensen (beiden kinderen van God!) niet tot stand gekomen. Het ging gewoon niet. En dat was jammer voor kerk en staat. Wat zou het belangrijk en nuttig geweest zijn als de Synode van Middelburg zich evenwichtig had kunnen uitspreken over de aard en de inhoud van de godsdienstvrijheid. Helaas het ging niet. "*Datheen bleef zitten waar hij zat en bij de prins heeft het Datheen-trauma hem tot zijn dood achtervolgd*".

Lering

Kunnen we anno 2003 nog iets leren van dit conflict? Zijn dit geen hopeeloos achterhaalde zaken? Ik denk van niet. In de eerste plaats liggen hier historische lessen. De juiste uitleg van artikel 36 is nog steeds een zaak die aandacht vraagt. Ook kan het geen kwaad als we ons verdiepen in het verleden van ons land en de wording van de gereformeerde kerk in Nederland. Het boek van Noordzij kan ons daarover veel leren. Het is

een prachtig en leerzaam boek. Graag zou ik zien dat velen dit boek ook daadwerkelijk zouden lezen. Wat is het boeiend om te zien hoe de kerk in de zestiende eeuw in Nederland, onder Gods voorzienige leiding, werd opgebouwd. Het boek van Noordzij heb ik in iedergeval met heimwee en verwondering gelezen. Die God leeft nog!

Toch zou ik graag nog even willen wijzen op het conflict tussen de Prins en Datheen. Er was een duidelijk verschil van mening. De Prins wist zich, volgens Groen van Prinsterer, in zijn opstelling min of meer gesteund door Marnix, Taffin, Olevianus en Beza. Datheen wist zich gesteund door de letter van de NGB en verschillenden van zijn ambtsbroeders. (o.a. Moded). Toch kwam men niet tot een vergelijk. Het gesprek liep dood. En zo sloegen verwijdering en verbittering toe. Tot schade van land en kerk. Hier ligt een aandachtspunt voor het heden. Ook onder ons kunnen er soms tegenstellingen ontstaan die ernstig en indringend zijn. Uiteindelijk is niet ieder mens hetzelfde. Ook belijden wij dat we allemaal een verduisterd verstand hebben. Wat is het dan echter noodzakelijk om juist met elkaar in gesprek te blijven. Naar elkaar te luisteren. Elkaar serieus nemen. Samen te zoeken naar de weg die de Schrift en de Belijdenis wijst. Laten we de geschiedenis tot leermeester maken. Uiteindelijk hebben Datheen en de Prins geen vreugde aan hun opstelling beleefd. Wat is het daarom nodig dat het gesprek tussen broeders van hetzelfde huis blijve. Daar kan de kerk wel bij varen.

Amersfoort,

ds. W. Visscher.

Drempel lager dan ooit

Je koopt ze tegenwoordig waar je maar wilt. Tot voor kort redelijk aan de prijs, maar tegenwoordig behoorlijk in prijs verlaagd: DVD's. Het zijn net zulke schijfjes als cd's, maar dan met geluid én met beeld. Dat kunnen spellen zijn, of educatieve films en programma's, maar vaak zijn het speelfilms die tot een (paar) jaar geleden alleen op video verkrijgbaar of op TV te zien waren.

En wie denkt dat het zijn tijd wel zal duren, heeft het mis. Tegenwoordig heeft elke pc een DVD-speler en het heeft er veel van weg dat de Megapools en Mediamarkten van tegenwoordig meer 'Home Cinema Sets' (mét DVD-speler uiteraard) verkopen dan 'ouderwetse' stereotoren: vanaf € 50,- heb je een simpele DVD-speler, vanaf zo'n € 300,- koop je een DVD Hifi-systeem met beeld-

en geluidskwaliteit waarvoor je nog niet zo lang geleden toch echt naar de bioscoop moest. De afspeelmogelijkheden raken geïntegreerd in één apparaat: "geschikt voor afspelen van CD, CD-R/W, DVD+RW, MP3, JPEG en (S)VCD" staat er stevast bij in de advertenties.

Wat zegt deze ontwikkeling ons? In ieder geval is de drempel lager dan ooit om in aanraking te komen met de wereld die 'speelfilm' heet. En die wereld is voor een kerkelijke jongere een heel andere dan de wereld van thuis, de kerkdienst, de catechisatie en de jeugdvereniging. Daar zijn we in de afgelopen weken mee geconfronteerd vanuit de artikelen en bijeenkomsten van het *Reformatorisch Dagblad* over 'Jongeren en media'. Het zal weinig Saambinderlezers ontgaan zijn. De wereld van radio, TV, internet, DVD en video, tijdschriften en mobieltjes is ons in felle kleuren geschilderd. Was het schokkend? Weten we dan niet wat er in de wereld én onder een deel van onze eigen jongeren leeft? Misschien is dat nog wel schokkender...

Schrijnende gevallen

Het is wel eens goed wanneer een krant z'n achterban dient door open en bloot de feiten voor te schotelen. Het confronteert ons met de werkelijkheid, die vaak verborgen gaat achter een uiterlijk minder of meer nette en correcte levensstijl. Overigens heeft het RD in de meeste gevallen de schrijnende gevallen voor het voetlicht gehaald. Logisch vanuit journalistiek oogpunt, maar voor de volledigheid moeten we ook benadrukken dat – en dan beperken we ons maar even tot de 'Gergem'-jongeren – 44,4% van de ondervraagde jongeren zelden of nooit TV/DVD/video kijkt. Er zijn evengoed veel jongeren die zich niet zo interesseren voor films, mobiele 'gadgets' (hebbedingetjes), internet en vunzige (meiden)bladen. Zij gebruiken – als dat mogelijk is – geen internet of gefilterd internet, kijken geen speelfilms, lezen geen *Break Out of Fancy* en luisteren niet naar Radio 538. Niet dat zij beter zijn, maar ze kijken toch vreemd op van de aandacht voor al die dingen; alsof dit jeugdbreed aan de orde van de dag zou zijn.

Bezinning

Toch zien we de moderne media

steeds verder onze gezindte en gemeenten binnendringen. Internet, mobiele telefoons, DVD... De techniek en het aanbod ervan ontwikkelt zich zo snel, dat je het nauwelijks bijhoudt. Zeker als je door leeftijd of andere factoren wat verder bij die handel vandaan leeft. Maar, of we het nu wisten of niet; of we het nu willen of niet; de vraag rijst: wat doen we met deze realiteit? Want het probleem signaleren en er een stem aan geven is één, maar dan? Het RD wil verder met de bezinning rondom dit thema, maar ligt niet de eerste verantwoordelijkheid bij de jongeren zelf, bij hun ouders, bij de scholen en ook bij de kerk waar ze onderdeel van uitmaken?

Het is zeker niet zo dat die bezinning er vóór de RD-serie over Jongeren en media niet was. Binnen onze gemeenten bijvoorbeeld zijn de afgelopen jaren verschillende commissies vanuit de Generale Synode actief geweest. Ze hebben in *De Saambinder*, in *Daniël* en een enkele keer ook in plaatselijke kerkbodes, bezinnende en praktische artikelen gepubliceerd. Al dan niet in combinatie met de Jeugdbond zijn er avonden georganiseerd voor ouders en ambtsdragers. Verschillende commissieleden zijn betrokken geweest bij bijeenkomsten voor jongeren. Ook onze Jeugdbond heeft van tijd tot tijd aandacht gevraagd voor dit thema, in werkmateriaal en bijeenkomsten.

Hand in eigen boezem

Hoe zou het toch komen dat, ondanks al deze aandacht, de ontwikkelingen ook bij ons zijn doorgedaan? Het is niet eerlijk om daar alleen de jongeren de schuld van te geven. Natuurlijk, we mogen de zonde niet goedpraten en er zeker de vinger bij leggen. Maar dat mag niet alles zijn. We moeten, als ouders én als kerk, de hand ook in eigen boezem steken. De ontwikkelingen zijn razendsnel gegaan, dat is waar. De wereld is in korte tijd veranderd in één groot en flitsend communicatienetwerk. Dat is ons wellicht overkomen. Maar waarom dan zoveel open internetaansluitingen? Waarom zoveel DVD-gebruik thuis? Waarom is er zo weinig nagedacht bij de aanschaf en het gebruik van moderne media? Waarom zijn jongeren zo weinig toegerust? Waarom is de bezinning rondom dit thema niet breed en diep geland? Om die vragen eerlijk te beantwoorden

moeten we kritisch naar onszelf kijken. Zijn we bereid dat te doen? Ook als u alles al in huis heeft staan en gebruikt? Ook na de serie in het RD?

Heersende praktijk

Er is inmiddels in allerlei kerkelijke verbanden al heel veel gezegd en geschreven over moderne media, waarbij het waarschuwend element overheerste. Terecht en vanuit oprechte bezorgdheid. De praktijk ging echter door. Sneller en indringender dan ons lief was. Het was wel bekend dat velen in onze achterban een open internetaansluiting hebben, maar dat er zoveel gedaan wordt met DVD, video, film en dergelijke werd eigenlijk pas via de RD-enquête gezindtebreed onder de aandacht gebracht. Terwijl wij ons (intern en voor mensen die belangstelling toonden) bezonnen en hier en daar in sommige opzichten het RDNet-initiatief kritisch benaderden, won open internet terrein (nu ongeveer 50% van alle internetaansluitingen in de Gereformeerde Gemeenten) en nam het video- en DVD-gebruik bijna ongebreideld toe. Over die werkelijkheid is lang te weinig openheid geweest. Daardoor is wellicht de indruk ontstaan dat alleen maar afwijzend gereageerd werd op deze ontwikkelingen, zonder in te willen gaan op de inmiddels heersende praktijk. Dat is niet de bedoeling geweest, en ook niet de werkelijkheid. Er zijn ook uiterst praktische handreikingen gegeven en de noodzaak van gewetensvorming is benadrukt. Er zijn zeker ouders en jongeren die hier heel serieus mee omgegaan zijn. Gelukkig wel. En de bijbelse oproep tot distantie en gewetensvol handelen blijft van kracht. Maar deze boodschap moet in de praktijk uitwerking krijgen in een verantwoord omgaan met moderne media. Ouders en jongeren hebben in de eerste plaats hierin een eigen verantwoordelijkheid. Daarop zal nog meer nadruk gelegd moeten worden. Want zoals blijkt de cijfers door een groot percentage met open internet, DVD's enz. wordt omgegaan, dat kán gewoon niet. Daarmee wordt ernstige schade toegebracht aan de geestelijke gezondheid. Op sigarettenpakjes staat met grote letters een waarschuwing. Hoeveel te meer moet die er dan hier zijn!

Het moeilijke bij deze dingen is dat alles zo verweven ligt. Een computer is bijna onmisbaar geworden en staat

in bijna elk huishouden. Het is een uiterst praktisch en nuttig ding. En e-mail idem dito. Ook internet is in veel gezinnen niet meer weg te denken. Kinderen die studeren, vader en moeder voor hun (vrijwilligers)werk. Allemaal goed gebruik. Het slechte en zondige gebruik ligt echter op de loer en is dichterbij dan wij denken. En dát is het probleem. Velen onder ons onderkennen dat niet (genoeg).

Bekering nodig

Het is een reëel gevaar dat het bijbelse staan in deze wereld door velen niet meer gepraktiseerd wordt. *'En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven, welke de goede, en welbehagelijke en volmaakte wil van God zij'* schrijft Paulus in Romeinen 12:2. Het komt ten eerste aan op de vernieuwing van het gemoed. Want hoe zullen we anders hartelijk de wil van God kennen en zuiver beproeven de dingen die zich aan ons opdringen in deze wereld? Wereldgelijkvormigheid ligt op de loer! En de tijd is voorbij dat velen het op het gezag van een ambtsdrager nalieten.

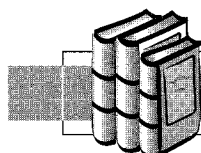
Wie al deze dingen op zich laat inwerken, beseft des te meer dat veroetmoediging en een wederkeer in boete en berouw tot de Heere zo nodig is. Alleen wie dicht bij de Heere leeft, wordt bewaard in de vloedgolf van moderne media. Daartoe is het hartvernieuwende werk van de Heilige Geest onmisbaar nodig. De praktijk van de vreeze des Heeren blijft het beste filter. Alleen diegenen die door het geloof aan Christus verbonden zijn, blijven staande. Hij weerstond alle verleidingen en verzoeken die Hij op Zijn weg tegenkwam. Dat mag ook uiteindelijk verwachting geven aan van ons bezig zijn. Wij volgen 'geen kunstelijk verdichte fabelen' na (2 Petrus 1:16), maar geloven dat de Heilige Geest harten kan en wil vernieuwen. Dat moeten we blijven benadrukken. Tegelijk heeft ieder de dure roeping om Gods Woord te gehoorzamen. De bijbelse uitgangspunten moeten ons vertrekpunt blijven, maar ook nadere uitwerking krijgen. Daarom zal de vreemdelingschap benadrukt moeten worden, maar zal er óók praktische vorming en toerusting moeten zijn, afgestemd op de situatie bij jongeren en in gezinnen. Deze verantwoordelijkheid moet verstaan worden en

moeten we elkaar met ernst en klem voorhouden. Tot opscherping en vorming van gewetens.

De commissie Moderne media wil graag beide sporen blijven volgen. In *De Saambinder* zullen in de komende maanden (bezinnende) artikelen verschijnen, we hopen – voornamelijk op de praktijk gerichte – bijeenkomsten voor het bedrijfsleven en ambtsdragers te organiseren en in samenwerking met de Jeugdbond opvoedingsondersteuningsavonden te be-

leggen. De HEERE zegene al deze arbeid, want *'Zo de HEERE het huis niet bouwt, te vergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan; zo de HEERE de stad niet bewaart, te vergeefs waakt de wachter.'* (Psalm 127:1) Tegelijkertijd sluit dit ons én uw arbeiden en waken niet uit. In het oetmoedige smeekgebed tot de Heere en in de praktijk van alledag.

De commissie Moderne Media van de Generale Synode

Boekennieuws

INFOBOEK ZORG IN DE GEREFORMEERDE GEZINDTE

Iedereen krijgt er vroeg of laat mee te maken: zorg die we nodig hebben. Gezinszorg, kraamzorg, thuiszorg, zorg voor een gehandicapte, zorg in psychische nood, en vul maar in. Heel belangrijk is dat degenen die deze zorg aan ons of één van de onzen verleent, van dezelfde levensbeschouwelijke basis uitgaat als wijzelf. Daarom is het infoboek *Zorg in de Gereformeerde Gezindte* heel waardevol. In dat boek vinden we een overzicht van instellingen die zich met zorg bezig houden vanuit de aanvaarding van het onbetwistbare Woord van God. Het eerste deel biedt bezinning. We worden gemotiveerd opgeroepen te kiezen voor identiteitsgebonden zorg. Dat pleidooi mag met klem onderstreept worden. In de praktijk wordt er echter veel minder van identiteitsgebonden zorg gebruik gemaakt dan zou kunnen. Vaak wordt toch maar voor neutrale zorg gekozen. Is dat nodig? Is dat verantwoord? We mogen ons op deze belangrijke zaken best bezinnen. Mogelijkheden van identiteitsgebonden zorg zijn er vele. Om gebruik van te maken. Dit infoboek informeert juist over de vele instellingen die er zijn, zeg maar vanuit de achterbannen van SGP en CU. Daarbij worden adressen en telefoonnummers vermeld: wordt een korte aanduiding gegeven van de zorgsoort. Ook wordt iets naders vermeld van de identiteit, reformatorisch, protestants-christelijk, evangelisch, hervormd, Gereformeerde Gemeente, gereformeerd (vrijgemaakt), enz. Verder wordt er geschreven over praktische mogelijkheden die er zijn met persoonsgebonden budget, inzake palliatieve zorg, enz. Focaris, de belangenvereniging voor zorgaanbieders in de Gereformeerde gezindte, heeft deze handige en keurige uitgave verzorgd. Een goed initiatief. Laat er veel gebruik van gemaakt worden. Het infoboek is uitgegeven bij Groen. Het adres van Focaris is Postbus 224, 6710 Ede, tel. 0318-696498, E-mail: info@focaris.nl, fax 0318-696334. De prijs bedraagt € 4,50.

Dordrecht

ds. P. Mulder

BOEKAANKONDIGING

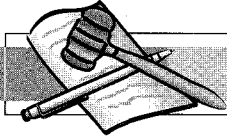
- "Een schuilplaats voor het hart". Dagboek van J.C. Ryle. Het dagboek is voor het grootste deel samengesteld uit teksten die niet eerder in het Nederlands zijn vertaald. Het is uitgegeven bij Den Hertog - Houten. De prijs is € 17,50.
- "De Banier dagboek-kalender 2004". Elke dag geeft een korte tekst ter overdenking naar aanleiding van een Bijbelgedeelte. Ook zijn korte verhalen en gedichten opgenomen. Het is een uitgave van De Banier - Utrecht. De prijs bedraagt € 9,50.
- "De stem in de woestijn". Het boekje geeft een boeiend beeld van liefde, ijver en gedrevenheid van de lekenprediker Duncan Matheson, die in een kort leven kon getuigen van een overvloedige zegen. Het is geschreven door L.J. van Valen en uitgegeven bij Boekhout te Scherpenisse.
- "Woorden van McCheyne". Het boekje biedt een aantal kernachtige uitspraken naar aanleiding van 1 Petrus 1-3, betrekking hebbende op het leven van een christen. Samengesteld en vertaald door drs. J. Versloot. Uitgegeven bij Den Hertog - Houten. Prijs € 5,50.
- "De Bijbel ter sprake brengen". Wat is de rol van de Bijbel in het pastorale gesprek? Dit is een van de basisvragen van het pastoraat. Geschreven door Peter Bukowski en uitgegeven bij het Boekencentrum, Zoetermeer. De prijs bedraagt € 12,-.
- "Leven en sterven van Susanna Bell", een godvrezende vrouw, die leefde in de zeventiende eeuw. Eerder verschenen onder de titel "De sterfdag van een gelovige is zijn beste dag". Het boekje is geschreven door Thomas Books. Uitgegeven bij Den Hertog - Houten. De prijs is € 10,50.
- "De schaduw gaat voorbij". Een gedichtenbundel, voorzien van prachtige kleurengravures. Uitgeverij Den Hertog - Houten. De prijs hiervan bedraagt € 7,50.
- "Langs Sions wegen". Deze bundel bevat een selectie gedichten van John Bunyan. Eveneens uitgegeven bij Den Hertog -

Houten. De prijs hiervan is € 6,90.

- "Dichter dan je denkt". De bundel vindt zijn oorsprong in de lespraktijk van leerlingen van het Van Lodensteincollege te Kesteren, die de opdracht kregen zelf een gedicht te maken. Een selectie werd gebundeld en uitgegeven bij Frits Harde-

man te Ede. De prijs is € 9,50.

- "Achter de slagboom", ontmoetingen met asielzoekers, geschreven door Michiel Bakker, journalist bij het Reformatorisch Dagblad. Uitgegeven bij De Banier - Utrecht. De prijs bedraagt € 8,50.

Kerknieuws

Beroepen:

te Hendrik-Ido-Ambacht:
ds. M. Karens te Werkendam.
te Lelystad:
ds. R. Kattenberg te Arnhem:
te Wolphaartsdijk:
ds. J.J. van Eckveld te Zeist.

Bedankt:

voor Meliskerke:
ds. M. Karens te Werkendam.

KERKELIJK JAARBOEK

Het nieuwe adres van ds. J. Karels is:
Erve Geusendam 11
7463 CS Rijssen
Tel. 0548-544534

Gemeente Drachten

M.i.v. heden is de nieuwe scriba:
Oud. G. Jongsma, Klaproos 18, 9363 LK
Marum, tel. 0594-643202.
Het nieuwe tel.nr. van de kerk is: 0512-
547093. Het faxnr. van ds. G. Hoogerland is
0512-543382 (blz. 150).

AANGEPASTE KERKDIENTST TE KAPELLE -BIEZELINGEN

D.V. zaterdag 29 november 2003 aanvang
15.00 uur zal er in het kerkgebouw van de
Gereformeerde Gemeente te Kapelle-Bie-
zeling een aangepaste kerkdienst voor ver-
standelijk gehandicapten worden gehouden.
Voorganger in deze dienst is student G. van
Manen.

Een ieder is hierbij van harte welkom,
ongeacht tot welk kerkgenootschap men
ook moge behoren.

VERSLAG van de vergadering van de classis Ridderkerk op zaterdag 6 septem- ber 2003

Ds. B. van der Heiden opent als consulent
van de roepende kerk van Hendrik Ido
Ambacht de vergadering met het laten zin-
gen van Psalm 84 vers 3, het lezen van 1
Korinthe 12:1-11, en gaat voor in gebed.
Vervolgens heet hij ieder hartelijk welkom.
Met enkele passende woorden memoreert
hij de volgende feiten.

Het overlijden van diaken L. Dam uit
Nieuw-Beijerland op 12 juli 2003 in de
leeftijd van 62 jaar; hij was 27 jaar diaken
in deze gemeente.

Het overlijden van oud ouderling D.
Brandhorst van Nieuw-Beijerland op 17

augustus 2003; hij was 35 jaar ouderling in
deze gemeente.

Het overlijden van een tweetal emeritus pre-
dikanten, namelijk ds. F. Harinck op 14
augustus 2003 in de leeftijd van 68 jaar en
ds. E. Venema op 22 augustus 2003 in de
leeftijd van 81 jaar.

Op 25 februari 2003 was het 40 jaar gele-
den dat de gemeente Puttershoek is over-
gaan van de Christelijk Gereformeerde
Kerk naar de Gereformeerde Gemeenten.
Op 25 april 2003 was het 50 jaar geleden
dat de gemeente Slikkerveer als zelfstandi-
ge gemeente werd geïnstitueerd. De inge-
bruikneming van het vernieuwde kerkorgel
in de gemeente Klaaswaal op 30 augustus
2003. Het 40-jarig ambtsjubileum van
ouderling A. Moree te Nieuw-Beijerland in
april 2003. Het 25-jarig jubileum van de
heer E.G. Monster als organist van de
gemeente Puttershoek.

Vervolgens spreekt ds. Van der Heiden een
meditatief woord naar aanleiding van het
gelezen Schriftgedeelte.

Het moderamen bestaat uit ds. D. de Wit
preses, ds. G.J. van Aalst en ds. B. van der
Heiden assessoren, ouderling A.J. van Rijs
quaestor en ouderling A.L.M. van Hoepen
scriba.

Met het schriftelijk verzoek van de classis
Rotterdam of een drietal predikanten uit
onze classis hulpconsulent van een gemeen-
te in de classis Rotterdam mogen worden,
wordt ingestemd. Naar aanleiding van hulp-
verlening van een lid uit een classisgemeen-
te deelt de Vluchtheuvel in een schrijven
mee dat zij de regels met betrekking tot het
verstrekken van gegevens aan derden heeft
aangescherpt.

De classis Rotterdam heeft in beginsel
besloten een evangelisatieproject op te zet-
ten in Rotterdam. Dit gezien de verregaan-
de secularisatie en opkomst van de islam
met name in een stad als Rotterdam. Om
voor dit project een groter draagvlak te krij-
gen verzoekt zij in een schrijven hierin
medewerking van de classis Ridderkerk.
Voor nadere uitwerking en realisatie van dit
evangelisatieproject heeft zij een commis-
sie ingesteld die inmiddels een rapport en
plan van aanpak heeft opgesteld. Deze zijn
inmiddels door de classis Rotterdam aange-
nomen en de classis Ridderkerk toegezon-
den. De kerkenraden binnen de classis
Rotterdam hebben hiervan reeds kennis
genomen. De ambtsdragers L. van Welie en
M.J. de Vries van de evangelisatiecommis-

sie, die samen met evangelist G. Baan als
belangstellenden in de vergadering aanwe-
zig zijn, geven een nadere toelichting.
Aangezien er nog een aantal vragen zijn
over de opzet en de wijze van deelname in
dit project, wordt besloten een commissie in
te stellen die de classis hierin van adviezen
gaat dienen. De gemeenten moeten weten
waarvoor zij komen te staan. Voor de eerst-
volgende classisvergadering zal zij hierover
rapport uitbrengen en wordt dit punt weer
geagendeerd.

Een gemeente heeft de classis een schrijven
doen toekomen betreffende levenswandel
en levensstijl. Dit gelet op de wereldgelijk-
vormigheid die onder onze (doop)leden
helaas steeds meer tot uiting komt. De
bedoeling is om hierover met elkaar van
gedachten te wisselen en gezamenlijk een
woord van vermaning in de gemeenten, bij-
voorbeeld in de vorm van een kanselbood-
schap, toe doen uitgaan. De classis kan zich
hierin vinden. Men ervaart dit ook in diver-
se gemeenten.

De generale synode heeft dit onderwerp in
1995 behandeld en een kanselboodschap
opgesteld. Hieraan is aandacht besteed. Het
is in de eerste plaats de taak van elke ker-
kenraad hieraan blijvend aandacht te bestee-
den. Het gaat in deze ook om de gewetens-
vorming van de kinderen. Genoemde kan-
selboodschap van de generale synode kan
hiervoor de basis zijn. De kerkenraden zijn
autonoom om hierin op zijn manier invul-
ling aan te geven. In diverse kerkbodes bin-
nen en buiten onze classis is aan dit onder-
werp aan het begin van de zomer reeds aan-
dacht geschonken.

Naar aanleiding van een brief van de
SGZZH verzoekt een gemeente de moge-
lijkheid te onderzoeken om te komen tot
een meer evenredige spreiding van regiona-
le huisvesting van ouderen met behoud van
identiteit. Met name in de Hoekse Waard is
deze niet aanwezig. Gezien de capaciteit in
onze bestaande verzorgingstehuizen is
inventarisatie en coördinatie in deze nodig.
De gemeenten dienen hierin gegevens te
verzamelen terwijl de SGZZH vooralsnog
de aangewezen instantie is om dit te coördi-
neren.

Naar aanleiding van een vraag wordt
gesteld dat er geen richtlijnen zijn om de
kerkenraden in kennis te stellen van het
overlijden van een predikant uit onze
gemeenten zodat op de eerstvolgende zon-
dag hieraan aandacht kan worden besteed.
Deze informatie wordt veelal verkregen
door persoonlijke contacten. Indien hier-
over geruchten circuleren kan men het beste
de betreffende kerkenraad bellen.

Goudswaard wordt aangewezen als roepen-
de kerk voor de eerstvolgende vergadering
op D.V. 10 januari om 9.30 uur te
Ridderkerk.

De preses bedankt de roepende kerk voor de
voorbereidingen van deze vergadering, de
gemeente Ridderkerk voor de gastvrijheid
en de kosten en zijn helper(sters) voor de
verzorging. Met enkele passende woorden
waarin hij ieder Gods wijsheid toewenst in
de ambtelijke bediening, besluit de preses

de vergadering. Hierna eindigt ouderling J. Kempeneers namens de roepende kerk deze vergadering met gebed die vooraf laat zingen Psalm 74 de verzen 2 en 3.

De scriba van de classis Ridderkerk
A.L.M. Hoepen

KORT VERSLAG van de vergadering van de classis Dordrecht der Gereformeerde Gemeenten gehouden op maandag 8 september 2003 te Dordrecht.

Namens de roepende kerk van Aalst liet ds. P. Melis ter opening van de vergadering zingen Psalm 118 vers 12.

Hij las Jesaja 53 en ging voor in gebed. Alle afgevaardigden en belangstellenden werden hartelijk welkom geheten. Hij memoreerde het overlijden van oud-diaken Th. den Besten te Leerdam en wenste de familie Gods ondersteuning toe. Verder memoreerde ds. Melis dat in een speciale dienst is herdacht dat de zondagschool 'Samuel' te Aalburg 25 jaar bestond. Hij feliciteerde ouderling N. Zondag, ouderling L.B.K. Schalkoort en diaken J.A. de Ron met hun koninklijke onderscheiding en deelde mee dat ouderling J. Schouten is benoemd tot scriba van de kerkenraad van Leerdam. Vervolgens stond de tijdelijke preses kort stil bij het gelezen Schriftgedeelte, waarin Jesaja zijn klacht uit over de levensopenbaring van het volk Israël. Maar ondanks de donkerheid der tijd ging de Heere door met Zijn werk. 'Het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan'. Hij vergadert Zijn Kerk. Ook in onze dagen. Alle 14 gemeenten waren wettig vertegenwoordigd door 5 predikanten, 21 ouderlingen en 2 diakenen aan wie keurstem werd verleend. Het *moderamen* werd gevormd door ds. P. Mulder, preses; ds. J. de Pater en oud. W. van der Meijden, assessoren; oud. G. de Boef, quaestor en oud. J. Everse, scriba.

Als *ingekomen stukken* werden vermeld: Classis Rotterdam met verzoek tot hulpconsulentenschap; uitnodiging voor de gebruiknaam van de uitgebreide 'Bethlehemkerk' te Werkendam; Diaconaal Contact Classis Dordrecht met notulen, jaarcijfers, overzicht bijdragen DMZ, infobulletin en financieel overzicht dep. B.N.; een appèlschrift.

Bij het agendapunt *rapporten* deed ev. Van den Boogaart verslag van zijn bevindingen op de post in Tilburg. Het was een voortdurende worsteling om de postmoderne mens te bereiken met het Evangelie. Het werk mocht voortgaan in de prediking, in de Bijbelstudie, op de catechisatie, op de zondagsschool en in het straatwerk. Omdat de heer H. Kroon pas secretaris was geworden, gaf de heer A. Jobse een korte toelichting op de stukken van het Diaconaal Contact Dordrecht. De afgevaardigden van de gemeente Brakel brachten verslag uit van hun bezoek aan de catechisatie voor gehandicapten.

Bij *punten ter behandeling* werd het appèlschrift behandeld. De vergadering ging akkoord met het voorstel de notulen van dit

punt als vertrouwelijk separaat aan de kerkenraden toe te sturen.

Ev. Van den Boogaart en oud. J. Schouten brachten schriftelijk verslag uit van de opdracht hun gegeven op de vorige classisvergadering: onderzoek doen naar de wenselijkheid tot het instellen van een classica-
le commissie voor evangelisatie. Besloten werd zo'n commissie in te stellen, gedragen door de Classis Dordrecht, waarbij de kerkenraden de eerstverantwoordelijken zijn. De commissie bestaande uit ev. G. Baan, namens het dep. voor evangelisatie, ev. H.J. van den Boogaart te Tilburg, oud. J. Schouten te Leerdam, oud. H. Versteeg te Aalburg, oud. A. van Hartingsveldt te Gorinchem en diaken H. Kroon te Hardinxveld-Giessendam, zal een werkgroep samenstellen die onder hun leiding het evangelisatiewerk gestalte zal gaan geven. Bij de *rondvraag* werd voorgesteld om in 2004 kerkvisitatie te houden. Een ander voorstel was om naam bordjes te plaatsen op de tafels van de afgevaardigden, omdat men

vaak wel het gezicht herkent, maar de naam niet weet. Het voorstel werd aanvaard. Verder memoreerde ds. W.J. Karels het feit dat ook oud. J. Visser te Hardinxveld-Giessendam een koninklijke onderscheiding had ontvangen.

De boeken van de quaestor waren gecontroleerd en in orde bevonden. De *kosten* werden gesteld op € 1,00 per (doop)lid.

Als *roepende kerk* werd de gemeente Brakel aangewezen. Op D.V. 19 januari 2004 zal de Classis weer bijeenkomen.

Ds. Mulder dankte alle afgevaardigden voor de broederlijke wijze van vergaderen, herinnerde aan de open dag van de post te Tilburg vanwege het 30-jarig bestaan en wenste allen toe te mogen delen in de duur verworven genade van de Heere Jezus Christus. Assessor ouderling Van der Meijden eindigde met het laten zingen van Psalm 86 vers 6 en gebed, waarna de preses de vergadering sloot.

J. Everse, scriba

Berichten

EEN AFSCHIED VAN DE SCHOOL

Het was vorige week dinsdag niet alleen een spannende dag voor de studenten –de tentamens werden afgenomen– maar ook voor mevrouw E. A. de Vos-Alblas. Zij nam die dag officieel afscheid van de Theologische School die ze gedurende bijna veertig jaar had schoongemaakt. Het samenzijn met curatoren, docenten en studenten van de school kwam voor mevrouw De Vos, die haar werk het liefst op de achtergrond deed, als een verrassing. Ook haar kinderen en enkele kennissen waren aanwezig.

In zijn toespraak blikte de voorzitter van het curatorium, ds. J. J. van Ekeveld, terug op het dienstverband van mevrouw De Vos. Hij prees haar inzet en ijver, waardoor de ruimten van de Theologische School altijd brandschoon waren. Samen met kosters-
echtbaar Bal zorgde ze op tentamen- en examendagen ook voor koffie, thee en de lunch. Ds. Van Ekeveld wees in het bijzonder op de zwijgzaamheid van mevrouw De Vos. "U zag en hoorde wel eens wat, maar klapte nooit uit de school. Dat hebben we bijzonder gewaardeerd." De predikant wenste de 75-jarige schoolschoonmaakster toe dat het in de avond van haar leven licht zou zijn. Van het curatorium ontving mevrouw De Vos een aquarel van kerk en school aan de Boezemsingel en een enveloppe met inhoud.

Ook koster Bal memoreerde de inzet van mevrouw De Vos voor de school en voor het kostersgezin. Maar, zo besloot hij, werk ten behoeve van het koninkrijk Gods is niet genoeg voor de eeuwigheid. Daar is een wonder Gods in ons leven nodig.

Oud-voorzitter van het curatorium ds. A. F.

Honkoop legde een lijn van de rommel die mevrouw De Vos in al die jaren had opgeruimd naar de vuiligheid die er in ieders leven ligt voor het aangezicht Gods. Er is een volk, zei hij, dat begonnen is met opruimen, maar ze komen er achter dat daar zo'n onnoemlijke hoeveelheid vuil en zoveel puin van de zonde ligt. Maar nu is er Eén gekomen Die al die vuiligheid van Zijn Kerk vrijwillig op Zich heeft willen nemen. Die Zaligmaker schenkt als genadeloon niet een schilderijtje of een enveloppe, maar het eeuwige leven.

De rector van de Theologische School, ds. A. Moerkerken, sloot het samenzijn af door Psalm 71:6 –Verwerp mij niet in hoger jaren– te laten zingen en door voor te gaan in gebed.

Redactie

TERUGBLIK OP EEN STUDENTENCONFERENTIE

Van vrijdagmiddag 5 september tot zaterdagmiddag 6 september j.l. is er in Gouda een conferentie met studenten uit de kring van onze gemeenten gehouden. Deze bijeenkomst is belegd door het Deputaatschap voor Studerenden van de Gereformeerde Gemeenten. Het thema was dit jaar gericht op 'Israël en de Kerk'. In totaal namen 240 studenten deel aan de conferentie.

De conferentie ving aan op vrijdagmiddag met een speciale bijeenkomst voor de 1e jaars studenten. Hieraan namen zo'n 75 studenten deel. Ds. W. Silfhout heeft als voorzitter van het deputaatschap een overdenking gehouden over Romeinen 3 : 25. Gewezen werd op de noodzakelijkheid van de kennis van Christus door een geschonken geloof nu we nog mogen zijn in het heden van de genade. Dat is een kennis die

alle aardse kennis te boven gaat, want aardse kennis gaat voorbij, maar door de Heilige Geest gewerkte kennis blijft.

Hierna werd een toelichting gegeven op het werk van het deputaatschap voor studenten.

Aansluitend werd er door studenten uit de verschillende steden een korte presentatie verzorgd over het reilen en zeilen van de studentenkringen.

In de avondbijeenkomst met eerste- en ouderejaars studenten kwam het eigenlijke thema van de conferentie aan de orde. Ds. C. Sonneveld hield een lezing over 'Israel en de Christelijke kerk, de geschiedenis van een broedertwist'. De geschiedenis van het joodse volk is door de inleider getypeerd aan de hand van een aantal kernwoorden: vervanging, verguizing, verdrukking, vervolging, en verdelging.

Anno 2003 zitten wij op de puinhopen. Er is sprake van bijzondere schuld en bijzondere verharding. Hoe nu verder? Vanuit de Heilige Schrift is er toch weinig verwachting. Er wordt gewezen op Lucas 15, de twee verloren zonen. Wie zelf een verloren zoon is, kan de oudste broeder vertellen wie de Heere is. Na een bespreking in groepen vond een plenaire bespreking plaats, waarin met de inleider van gedachten werd gewisseld.

Op zaterdagmorgen opende ds. G. Clements de bijeenkomst. Hij sprak naar aanleiding van Openbaring 2, de brief aan Smyrna, en wakte op om getrouw te zijn in het komende studiejaar. Vervolgens hield ds. C.J. Meeuse een inleiding over de toekomst van Israël, waarin nader op de uitleg van diverse Schriftgedeelten werd ingegaan, waarbij Romeinen 9 tot 11 centraal stonden. Daarnaast werd ook ingegaan op persoonlijke ervaringen in de ontmoetingen met joodse mensen. In de aansluitende bespreking zijn verschillende vragen behandeld. Afsluitend mogen we terug zien op een goede conferentie wat de lezingen, besprekingen en onderlinge contacten betreft.

Namens de conferentiecommissie,
P. A. van Bokhoven, Delfgauw.

PROMOTIE DIAKEN J. BART VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTE TE GRONINGEN

Op maandag 13 oktober is br. Bart gepromoveerd aan de Universiteit van Groningen. Zijn proefschrift dat hij ten overstaan van een aantal professoren met verve heeft verdedigd draagt de titel: "Function and expression of P-glycoprotein in blood-issues barriers".

Wij feliciteren hem hierbij met het behalen van zijn doctoraat. De Heere schenke hem zijn gaven ook op het medische gebied te mogen inzetten ter ere van onze Schepper en stemmen in met de slotzin uit het dankwoord uit het proefschrift: "Tenslotte, maar niet in de laatste plaats wil ik onze God en Schepper danken voor het feit dat Hij mij de gelegenheid gaf een bescheiden bijdrage te leveren aan het bestuderen van de wonderen in de schepping waarin alle schepselen zijn

zoals de letters van een schoon boek, opdat wij onder de indruk komen van Gods eeuwige kracht en Goddelijkheid. (Ned. gel. Bel. en Rom. 1:20)."

F.G.J. van Willigen
Scriba Gereformeerde Gemeente
Groningen

OPKOMEN VOOR GODS NAAM

Al meer dan 85 jaar bestaat de Bond tegen het vloeken, een organisatie die veel mensen kennen van de posters op de stations. Maar wat wil de Bond eigenlijk?

Opkomen voor de naam van God

De naam zegt het al: de Bond bestrijdt het vloeken. We vertellen mensen wat iemand eigenlijk zegt als hij vloekt, we leggen uit wat misbruik van Gods naam is en we vragen Gods naam met eerbied te gebruiken. Een van onze folders heet "Niet vloeken, maar prijzen", en dat geeft in het kort aan waartoe wij mensen oproepen.

Posters en gastlessen

De Bond wordt vaak geassocieerd met de stationsposters, maar we zijn wel wat meer dan een ploeg die posters plakt. Vooral de laatste jaren is het scholenwerk sterk gegroeid. Onze scholenwerker wordt steeds meer gevraagd voor het geven van gastlessen, zowel op basisscholen als op scholen voor voortgezet onderwijs, zowel op reformatorische en algemeen christelijke scholen als op roomse en openbare scholen. Ook heeft de Bond lesbrieven ontwikkeld waarmee leerkrachten zelfstandig aan het werk kunnen gaan.

Uitbreiding scholenwerk

We merken dat het steeds meer nodig is, om uit te leggen wat vloeken is en om mensen op te roepen het vloeken na te laten. Door de snel groeiende vraag naar gastlessen, zal er binnenkort een tweede scholenwerker aangesteld moeten worden.

Steun gevraagd

Als u zich kunt vinden in de doelstelling van de Bond tegen het vloeken, kunt u dat ook laten blijken door u op te geven als donateur. U helpt ons daarmee het scholenwerk in stand te houden en uit te breiden. Als donateur wordt u op de hoogte gehouden van de activiteiten van de Bond door middel van de nieuwsbrief die u vier keer per jaar krijgt opgestuurd. U kunt u aanmelden per telefoon (0318-512002) of e-mail (info@bondtegenhetvloeken.nl).

Teunis Bunt,
voorzitter Bond tegen het vloeken

DISTRICT FLAKKEE

Op zaterdag D.V. 29 november 2003 zal er een +16 districtavond van het district Flakkee worden gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Middelharnis, Chr. de Vrieslaan 40. Deze avond begint om half 8.

Evangelist J. Krijgsman uit Amsterdam zal spreken over: "Evangeliseren in de wereld van vandaag".

PSALMZANGAVOND HOUTEN

Op D.V. 29 november a.s. zal er een psalmzangavond gehouden worden ten bate van

het zendingswerk van de ZGG in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Houten.

Aan deze avond werken mee: opening: ds. W. Harinck; appèlwoord: dhr. R. de Blois; sluiting: dhr. C. Janse.

De avond zal beginnen om 19.45 uur, en ongeveer 21.15 uur zijn afgelopen. Er zal een collecte worden gehouden die bestemd is voor het zendingswerk.

-16 DISTRICTSBIJEENKOMST LEIDINGGEVENDEN

Op D.V. donderdag 27 november wordt de jaarlijkse vergadering voor leidinggevend van het district Zuid gehouden. Mevrouw M. Sollie hoopt met ons stil te staan bij het thema "Gods Woord aan het jonge hart". De tiener van nu leeft vaak in twee werelden. Een wereld van thuis en in de kerk tegenover een wereld op school en op het werk. In discussiegroepen willen we hierover met elkaar praten. Ook zal er deze avond bestuursverkiezing worden gehouden. Vanaf 19.30 uur bent u van harte welkom in de Zuidkerk te Middelburg-Zuid.

JAARVERGADERING VOGG AFDELING WEST

Op D.V. zaterdag 29 november a.s. hopen we als afdeling West een bezoek te brengen aan de Seba-kerk van de Gereformeerde Gemeente te Krimpen aan den IJssel. In deze kerk troffen we een orgel aan dat gebouwd is door de firma Hendriksen en Reitsma. De organist van de kerk, de heer Saly, zal het orgel demonstreren. Na de demonstratie is er de gelegenheid het orgel zelf te bespelen. Voor (jonge) organisten is dit een uitgelezen kans eens op een groot pijporgel te spelen. Leden en belangstellenden zijn heel hartelijk welkom. De middag begint om 14:00 uur.

DISTRICTSAVOND +16, DISTRICT NOORD-OOST

Op D.V. zaterdag 29 november hopen we een districtsavond te houden in Marknesse. Het programma begint om 19:45 uur in de kerk van de Gereformeerde Gemeente, Korte Voor 16. Dhr. L.A. Kroon hoopt een bijbelstudie te houden over een gedeelte uit het bijbelboek van de profeet Joël n.l.: "Joël, profeet van de jeugd".

NAJAARSVERKOPING

D.V. donderdag 27 november 2003 hoopt het zendingswinkeltje te Ouddorp de najaarsverkoop te houden in het Hervormd Verenigingsgebouw "Eben Haëzer" Preekhillaan te Ouddorp. De openingstijden zijn van 9 tot 16.30 uur. Dit jaar werken we in het bijzonder voor het werk dat Esther Klaassen doet met blinde en gehandicapte kinderen in China.

A.J. Jansen-van Bremen

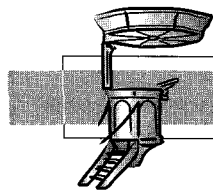
ISRAËL-ZANGAVOND

Voor de vierde keer wordt in de Elimkerk te Amersfoort een Israël-zangavond gehouden en wel op D.V. zaterdag 22 november. Er wordt meegewerkt door kinderkoor Laus

Deo, kinderkoor Zanglust uit Barneveld en het Groot Samengesteld Jongerenkoor. Ds. C. Sonneveld verzorgt het appèlwoord, ds. W. Visscher de opening en sluiting.

Aanvang 19.30 uur. Er is een collecte voor het Deputaatschap Israël van de Gereformeerde Gemeenten.

Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Zippro; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwolle 19.00 uur ds. Kleppe.

Predikbeurten

ZONDAG 23 NOVEMBER 2003

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Aalst 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 18.30 uur ds. Tuinier; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Andijk 10.00 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. Van Dijk; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. J. Karels en 19.00 uur ds. Van Dieren; Benthuizen 9.30 en 19.00 uur ds. Boogaard; Berkenwoude 15.00 uur ds. Zippro; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur stud. De Heer; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 19.00 uur ds. W. Harinck; Den Helder 19.00 uur stud. Terlouw; Deventer 19.00 uur ds. Meeuse; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Van Dieren; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 uur (H.D.) en 19.00 uur ds. Mijnders; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 18.00 uur ds. F. Mulder; Enkhuisen 10.00 en 16.00 uur stud. Terlouw; Enschede 10.00 en 16.00 uur ds. Tuinier; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Driessen; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 19.00 uur ds. Silfhout; Hilversum 19.00 uur stud. Beens; Houten 11.00 en 16.30 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 14.30 uur ds. Schreuder; Kapelle-Biezeling 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Tanis; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur stud. Beens; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Krabbendijke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Hoogerland; Krimpen a/d IJssel 16.30 uur ds. Paul; Leerdam 19.00 uur ds. Visscher; Leiderdorp 16.00 uur ds. Boogaard; Lelystad 18.45 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 15.30 uur stud.

Bakker; Meliskerke 9.30 uur (H.A.) en 14.30 uur ds. Van Gelder; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul (doventolk); Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Tanis; Nieuwer ter Aa 10.00 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 en 14.30 uur ds. G. Pater; Nisse 14.30 uur ds. Schipper; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oostburg 18.00 uur ds. Van Gelder; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Opheusden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. F. Mulder; Poederooyen 14.30 uur ds. M. Karens; Poortvliet 14.30 uur ds. De Jongste; Puttershoek 18.30 uur stud. Van Manen; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. Van Krimpen; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 18.30 uur ds. J. Karels; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. Schot; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. Schot; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. Baaijens; Rotterdam-Zuid 14.30 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 15.00 uur stud. Van Manen; Scherpenisse 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Soest 9.30 uur ds. Kleppe en 19.15 uur ds. Sonneveld; Sprang Capelle 15.00 uur ds. J. de Pater; Stolwijk 19.00 uur ds. Clements; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. Bac en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouv; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 9.30 en 16.30 uur ds. W. Harinck; Vlissingen 15.30 uur ds. Brugge; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.30 uur ds. Neele; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Verweij; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds.

DINSDAG 25 NOVEMBER 2003

Zaandam 19.30 uur ds. Van Krimpen.

WOENSDAG 26 NOVEMBER 2003

(DANKDAG)

Aagtekerke 9.30 en 14.30 en 19.00 uur ds. Neele; Borssele 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Hogchem; Goes 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. Moens; Kamperland 15.00 en 19.00 uur ds. Silfhout; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis; Kortgene 10.00 uur ds. Silfhout en 18.30 uur ds. Brugge en 14.30 uur ds. Brugge; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Kruiningen 9.30 en 14.00 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. J. Karens; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. M. Karens en 14.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Middelburg-Centrum 9.00 en 14.00 en 19.00 uur ds. Van Dieren; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.00 en 19.00 uur ds. Van Gelder; Naaldwijk 15.00 en 19.45 uur ds. Driessen; Nieuwdorp 9.30 uur ds. De Wit, 14.00 uur ds. Bac en 18.30 uur stud. Van Manen; Nisse 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. Meeuse; Oostkapelle 9.30 en 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Rilland-Bath 14.00 en 18.30 uur ds. Van Eckeveld; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C. Harinck; Waarde 9.30 en 18.30 uur ds. Hofman; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. B. van der Heiden en 14.00 uur ds. Van Krimpen; Wolphaartsdijk 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Mondria; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst.

WOENSDAG 26 NOVEMBER 2003

Brakel 19.30 uur ds. Melis; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven; Delft 19.45 uur ds. Schot; Eindhoven 19.30 uur stud. De Heer; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Van Aalst; Hoofddorp 19.30 uur ds. Gunst; Oudemirdum 19.30 uur ds. Hoogerland (bev. ambtsdr.); Rhenen 19.30 uur ds. Veenendaal (bijbellezing); Ridderkerk 19.30 uur stud. Beens; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur stud. Terlouw; Scherpenzeel 19.30 uur ds. F. Mulder; Veenendaal 19.30 uur ds. Sonneveld (bijbellezing).

DONDERDAG 27 NOVEMBER 2003

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Silfhout; Kampen 19.30 uur ds. Meeuse; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Mondria; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Schipper; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. Van Gelder (dankdag); Oosterend-Texel 19.30 uur ds. Van Dijk (bijbellezing); Terneuzen 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.30 uur ds. C. Harinck (dankdag); Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Van Krimpen; Wageningen 19.30 uur ds. L. Blok (zendingsdienst).

VRIJDAG 28 NOVEMBER 2003

Stolwijk 14.30 uur ds. Golverdingen (huw.bev.).

ZATERDAG 29 NOVEMBER 2003

Kapelle-Biezeling 15.00 uur stud. Van Manen (aangepaste kerkdienst).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar. Diensten zondag 23 november om 10.00 uur evangelist G. Baan en 17.00 uur leesdienst.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Diensten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Bijbelstudie iedere dinsdag om 19.15 uur en 20.30 uur.

U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 tot 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur evangelist H.J. van den Boogaart.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Uitgegeven ten bate van de uitbreiding van het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Werkendam

Nieuw verschenen:

Ga heen in deze uw kracht

Tien predikaties over het leven van de richter Gideon door ds. M. Karens
Fraai uitgevoerd, heldere letter. 200 blz.

€ 14,- (excl. verzendkosten)

Bestel nu, voor uzelf en als een goed geschenk voor anderen (jong en oud)

Bestellen bij:

D. Janszen, Loonsweer 32 4251 WG Werkendam 0183-502831	G.C. Smits Voorstevliet 14 4251 EX Werkendam 0183-504234
---	---

Advertenties

'En God zal alle tranen van hun ogen afwissen.' (Openb. 7:17b)

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Veenendaal kennis genomen van het overlijden van zijn geliefde ambtsbroeder

Marcel Herman de Bruijn

in de leeftijd van 42 jaar.

In alle getrouwheid en liefde heeft hij de gemeente gediend, eerst als diaken en later als ouderling.

De Heere sterke zijn vrouw, zijn kinderen en verdere familie in dit verlies.

Namens de kerkenraad,
Ds. C. Sonneveld, preses
H.A. van Zetten, scriba

Veenendaal, 12 november 2003

Te huur **ruime vakantiewoning**
in **Zuid-Alberta**, Canada,
omgeving van Lethbridge.

Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.

Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

Begrafenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven
wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het
fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
Streeppantalons ~ Overhemden ~
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:

Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak - service aan huis

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:

Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

**Stolk
orgels**

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

STICHTING HET BRAAMBOS

Verschenen:

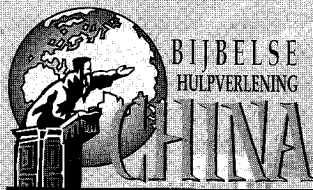
Nagelaten Brokken deel IV,

J.C. Philpot, J. Kershaw, J. Mackenzie en Th. Godwin. ISBN 90-806342-8-X, 116 pagina's, € 7,50.

Verkrijgbaar bij de boekhandel of bij Stichting het Braambos.

De stichting heeft ten doel om niet eerder verschenen werken van Engelse 'Strict Baptists', met name van J.C. Philpot, uit te geven. Tel./Fax.: 078-6933783

Te huur met Kerst en jaarwisseling: Vakantiehuisjes op "De Hofstee" in Nunspeet. Ook voor 2004. Tel. 0341-257041.

Daad bij het Woord

Reeds 7 jaar **DAADPROJECTEN** mogen we in China de huisgemeenten waarmee we ons verbonden

AMERSFOORT

Tel. 033-2770287

Raadpleeg voor meer info: www.chinachristianbooks.com

U kunt uw gift overmaken

op bankrekeningnummer:

3473-76.029

weten, voorzien van goede, reformatische lectuur. Steeds meer dringt ons ook de materiële nood onder hen. Voor minderheidsgroepen in de hoge bergen willen we daadprojecten starten. Concrete hulp in nood. Willt u iets afstaan opdat we naast de geestelijke nood hen ook kunnen bijstaan in de tijdelijke noden? Dank!

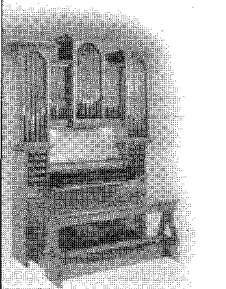
Collectebonnen machinaal tellen?

vraag demo en/of referentie

0548-515415

Kom gerust eens langs om kennis te maken met ons uitgebreide assortiment nieuwe en gebruikte orgels, bladmuziek en cd's!

Orgelcentrum Andante
A. van Ostadelaan 35
Weterendaal
0318-50 50 63
Dealer van
Johannes
Wesley
Opus
Sweelinck
Rembrandt
Möbrike
Domus
Conten
Ruïne sortering
bladmuziek (ook Kavar)
& Muziek CD's
Openingstijden
do 13.30 - 17.30
vr 13.30 - 17.30
& 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00
& 13.30 - 17.00
en volgens afspraak

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Verschenen:

Jonge Zangers deel 6 Het levenseinde en de verwachting van:

Jan van Esch, Florus de Wolf, Jansje de Waard, Agnita van der Stelt, Willem Andries de Bakker en Barendje van Asperen

Dit nieuwe boek is van dezelfde rijke inhoud als de voorgaande. Een van de opmerkelijkste, met meer recente voorbeelden. Op indrukwekkende wijze zijn deze jongeren aan hun einde gekomen. Eén persoon door een trap van een paard tegen zijn hoofd. Deze boekjes zijn niet door de personen zelf geschreven. Omdat er nu van de ware bekering zó weinig gehoord wordt, kan dit door middel van deze uitgaven in de gezinnen, aan jong en oud, nóg voorgehouden worden. Een leerzaam en boeiend voorleesboek.

Ook de vorige deeltjes zijn, om in de grote vraag te voorzien, weer herdrukt.

Deel 1 (5^e druk) Het levenseinde en de verwachting van: *Gerrit van Doesburg, Leuntje van Rhijn, Lena Lampers en Adriana Leeuwenberg*

Deel 2 (4^e druk) Het levenseinde en de verwachting van: *Pieterella Geense, Esther Flikweert, Jan Zuidweg, Cornelis Kerkhoven en Een jonge reiziger naar Indië*

Deel 3 (3^e druk) Het levenseinde en de verwachting van: *Hendrikje de Wit, Maria Molendijk, Adriana Meis, Pieter Hoogesteger en Pieter de Waal*

Deel 4 (2^e druk) Het levenseinde en de verwachting van: *Kaatje Eikelenstam, Maria Steenbergen, Arie Vosbergen, Maria Schenk, Willem Devonshire en Karel Coulson*

Deel 5 (3^e druk) Het levenseinde en de verwachting van: *Matje Verbruggen, Elisabeth Wallbridge, Cornelia C. Winckelman en Gerit van Bale*

Van oude foto's voorzien en historisch toegelicht door Joh. Westerbeke € 9.75 p/st.

Gods kinderen weer onder een dienende macht? William Huntington

Er wordt in deze tijd veel gesproken over de zuivere verkondiging van Gods Woord. Huntington had veel licht in het verklaren hiervan. Dit boekje levert uit de praktijk, een heldere weergave van een leven wat wettisch en wat evangelies is. Hij bewijst ook hoe hij naar het hart van Gods kinderen spreekt, in het oplossen van zielenraadsels. € 4.75

Verder nog leverbaar:

In de kloof van de steenrots *Gods leidingen met Maria Wilhelmina Kamphuis*
Zij was nog jong, zeer geoefend in de genade en deelde op een bijzondere wijze in de liefde Gods. Maar heeft ook een zeldzame diepe beproeving moeten doorstaan, waar zij als goud uitgekomen is. € 9.75

De stem van de tortelduif (3^e druk) *Uit het leven van Plonia Biemond*

De ware bekering wordt hierin aantrekkelijk beschreven. Plonia heeft in haar leven veel meegemaakt, maar wist in Wie zij geloofde. Als 17-jarige meisje liep zij vanuit Bleiswijk naar Berkel Rodenrijs, waar de Heere onder de prediking van ds. J.A. ten Bokkel-Humink, krachtig werkte. € 11.25

Ik heb geloofd; daarom heb ik gesproken *Het leven van Zacharias Verhage*

Verhage geeft een heldere, eerlijke en boeiende omschrijving van zijn bekering en de omgang met Gods volk; o. a. ds. H.H. Middel, ds. P. van Dijke en met zijn zielenvriend oefenaar Jan Vader te Meliskerke. Met historische toelichting, foto's en gegevens over de familie en het nageslacht. € 11.25

Bestellen bij de boekhandel, of bij:

Uitgeverij 'Middelburg' 't Zandorp 2 4335 AJ Middelburg 0118 625472

Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners,
500 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

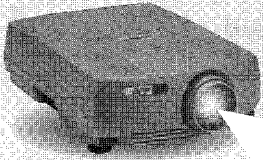
Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.

Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg, Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie sinds kort een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

- *Nederland en de geestelijke nood van onze naaste*
- *Het werk van onze evangelisten*
- *Noodzaak van evangelisatie*

DIA-PRESENTATIE EVANGELISATIEWERK

Voorlichter C.W. van Haften: 0341-253588

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

T.k. ééngz. won. 6 km. van Gouda,
ca 160 m2 woonoppvl. 5/6 sl.kmr.
Info: 06-22454676

Te koop in Gouda: 4-kamer hoekwoning met riante tuin. Nabij centrum, NS-station, scholen en kerken. Vraagprijs: **€ 182.500**. Inlichtingen: 0182 510368 (tussen 9 en 19 uur)

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Begrafenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12. Wij verzorgen geen crematies.

10 jaar actief in China

Jubileumjaar (1993-2003)

Toch zijn er tot op vandaag grote delen van China waar het Evangelie nog niet is verkondigd. Onze opdracht is nog niet voltooid.

De Heere zal Zijn gemeente vergaderen 'uit alle natiën en geslachten, en volken en talen'.

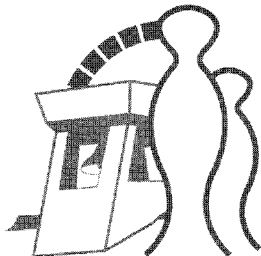
Steun de lijdende kerk in China en maak uw jubileumgift over op

giro 320666

Info/secretariaat:

Kerkewijk 158 • 3904 JJ Veenendaal
tel. 0318-510320

Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal
Giro 320666 t.n.v. Stichting China

Vereniging tot het verstrekken van christelijk basisonderwijs op gereformeerde grondslag te Opheusden

Onder de vereniging ressorteren twee scholen.

De Eben-Haëzerschool wordt bezocht door ongeveer 430 leerlingen, verdeeld over 19 groepen.

Een vrijblijvend bezoek aan de school behoort uiteraard tot de mogelijkheden.

Sollicitanten dienen bij voorkeur kerkelijk verbonden te zijn aan de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland).

Het bestuur van bovengenoemde vereniging roept sollicitanten op voor de functies van:

A) Groepsleerkracht

Het betreffen vacatures m.i.v. het schooljaar 2004-2005 op de Eben-Haëzerschool. Alle groepen zijn bespreekbaar. Tevens ontstaat er een vacature in het voorjaar 2004 in de kleuterbouw. Indienstreding in het huidige schooljaar is dus ook mogelijk.

B) Onderwijsassistent

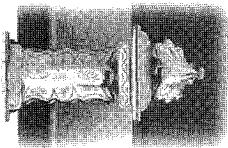
De onderwijsassistent verricht RT-werkzaamheden en ondersteunt de leerkrachten in de onderbouw. De vacature ontstaat op korte termijn.

Inlichtingen worden graag verstrekt door de locatiedirecteur van de Eben-Haëzerschool, de heer O.J. Dekker, tel: (0488)441457 of (0488)484421 (privé).

Sollicitaties dienen vóór 6 december 2003 te worden gezonden aan het schoolbestuur, Postbus 38, 4043 ZG Opheusden.

AMBACHTELIJK WERK

De Gereformeerde Bijbel Stichting heeft een prachtige serie bijbels. Gebonden in handgemaakte rundlederen boekband. Een ruime keuze sluitingen, zoals

zilveren en gouden sloten of met koperbeslag en pilaarsloten. Ook is er een serie met overslag-sluitingen met of zonder gouden of zilveren slot.

Bij diverse uitvoeringen is het boekblok voorzien van goud of zilver op snee. Alle bijbels hebben een leeslint en worden geleverd in een cassette. De bijbels van de GBS zijn een waardevol bezit.

gereformeerde BIJBELSTICHTING

Postbus 168, 4140 AD Leerdam
Telefoon (0345) 61 01 55 • gbsinfo@rdnet.nl

Zakbijbels in bijzondere uitvoering

Dames / Heren zakbijbels
85x125 / 105x155 mm, met psalmen en formulieren

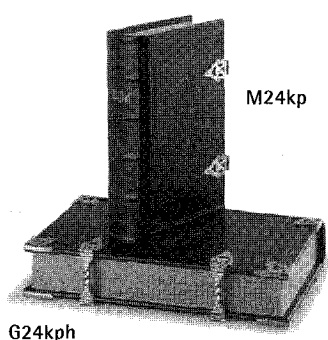
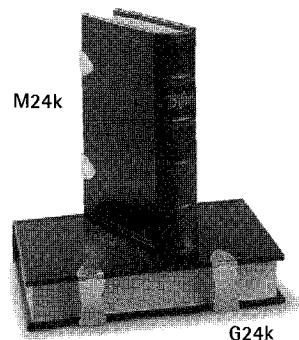
D321 / H321	leer	€ 89,- / 96,-
D32o / H32o	leer, overslag	€ 127,- / 134,-
D32a / H32a	antiek-bruin leer	€ 121,- / 128,-
D32z / H32z	zilveren slot, leer	€ 173,- / 180,-
D32zo / H32zo	zilveren slot, leer, overslag	€ 210,- / 217,-
D32az / H32az	zilveren slot, antiek-bruin leer	€ 205,- / 212,-
D32g / H32g	gouden slot, leer	€ 429,- / 436,-
D32go / H32go	gouden slot, leer, overslag	€ 432,- / 439,-
D32ag / H32ag	gouden slot, antiek-bruin leer	€ 461,- / 468,-
D34l / H34l	leer, duimgrepen	€ 103,- / 111,-
D34o / H34o	leer, overslag, duimgrepen	€ 141,- / 149,-
D34a / H34a	antiek-bruin leer, duimgrepen	€ 135,- / 143,-
D34z / H34z	zilveren slot, leer, duimgrepen	€ 187,- / 195,-
D34zo / H34zo	zilveren slot, leer, overslag, duimgrepen	€ 224,- / 232,-
D34az / H34az	zilveren slot, antiek-bruin leer, duimgrepen	€ 219,- / 227,-
D34g / H34g	gouden slot, leer, duimgrepen	€ 443,- / 451,-
D34go / H34go	gouden slot, leer, overslag, duimgrepen	€ 446,- / 454,-
D34ag / H34ag	gouden slot, antiek-bruin leer, duimgrepen	€ 475,- / 483,-

Ook verkrijgbaar met de psalmen van Datheen, dezelfde prijs.

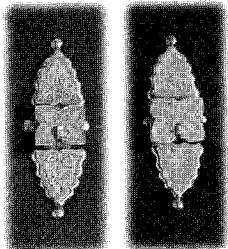
Huisbijbels

185 x 280 mm of 156 x 236 mm,
zonder psalmen en formulieren

G20k / M20k	koperen sloten, kunstleer	€ 66,50 / 59,50
G22 / M22	leer	€ 120,- / 108,-
G22k / M22k	koperen sloten, leer	€ 155,- / 143,-
G22kp / M22kp	koperen pilaarsloten, leer	€ 215,- / 203,-
G22kph / M22kph	koperen pilaarsloten en acht hoeken, leer	€ 312,- / 299,-
G24 / M24	antiek-bruin leer	€ 174,- / 146,-
G24k / M24k	koperen sloten, antiek-bruin leer	€ 209,- / 181,-
G24kp / M24kp	koperen pilaarsloten, antiek-bruin leer	€ 269,- / 241,-
G24kph / M24kph	koperen pilaarsloten en acht hoeken, antiek-bruin leer	€ 366,- / 337,-

Vraag voor een compleet overzicht onze uitgebreide catalogus aan.

Zilveren en gouden slot bij een overslagsluiting

a Ps. 26:4. 5:33. Ef. 5:11. *Het rijk van den Messias.*
HEEREN 2 **WAAROM** ^awoeden de heider / et dag en 2 en bedenken de volken ijdelheid?
Ps. 119:1, enz. a Hand. 4
boom, ge- 2 De koningen der aarde stellen z
ijn vrucht op en de vorsten beraadslagen te

Letterbeeld G-bijbel

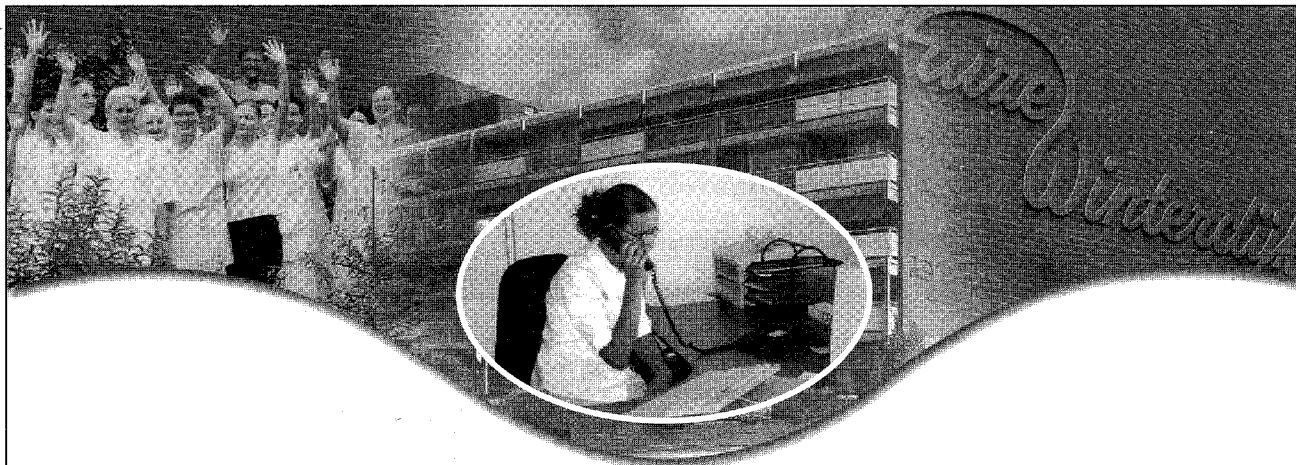
a Ps. 26:4. 5. 1 Kor. 15:33. Ef. 5:11. *Het rijk van den Messias.*
in des HEEREN 2 **WAAROM** ^awoeden de heide
Zijn wet dag en 2 en bedenken de volken ijdelheid
Joz. 1:8. Ps. 119:1, enz. a Hand.
s een boom, ge- 2 De koningen der aarde stellen
die zijn vrucht op, en de vorsten beraadslagen t

Letterbeeld M-bijbel

a Ps. 26:4. 15; 4:14, 15. 1 Kor. 15:33. Ef. 5:11. *Het rijk van den Messias.*
1 lust is in des **HEEREN** 2 **WAAROM** ^awoeden de heide
verdenkt Zijn wet dag en 2 en bedenken de volken ijdelheid
6, enz.; 17:19. Joz. 1:8. Ps. 119:1, enz. a Hand.
al zijn als een boom, ge- 2 De koningen der aarde stellen
eterbeken, die zijn vrucht op, en de vorsten beraadslagen t
tijd en welks blad niet af- men tegen den HEERE en tegen
tij doet zalvelgelukken. Gezefde zeggende:

Letterbeeld K-bijbel

Bestellingen boven € 18,- worden portvrij geleverd.
Beneden de € 18,- wordt porto in rekening gebracht!

Huize Winterdijk is een woonzorgcentrum dat huisvesting en zorg combineert. Wij hebben een eigen plek in het zorglandschap omdat wij bewoners zowel thuiszorg als intramurale zorg bieden. Huize Winterdijk gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland en staat tevens open voor medewerkers en bewoners uit andere kerkverbanden die zich door hun achtergrond, waarden en normen verbonden weten met de grondslag en identiteit. Momenteel werken er zo'n 70 enthousiaste medewerkers, die op zoek zijn naar nieuwe collega's.

Zo zoeken wij voor het team 'Door het huis' een

Teamleider zorg

Fulltime

De organisatie van Huize Winterdijk is volop in beweging. Dit biedt nieuwe mogelijkheden en kansen. Zo zijn wij actief bezig met de opzet en implementatie van een kwaliteitssysteem. De nieuwe teamleider is bereid en in staat om in dit proces te participeren. Hij/zij is snel van begrip, houdt overzicht op de afdeling en kan goed met mensen omgaan. Binnen de functie is sprake van een beperkte mate van onregelmatige dienst en bereikbaarheidsdienst.

Voor deze functie heb je een beroepsgerichte vooropleiding op MBO-niveau nodig, aangevuld met een managementopleiding. Ook heb je enige jaren ervaring in de zorg.

Bovendien is er bij Winterdijk plaats voor een

EerstVerantwoordelijk Verzorgende

Fulltime of bijna fulltime

Als EerstVerantwoordelijk Verzorgende ga je bij onze bewoners thuis of op de verpleegafdeling Rustenburg aan de slag. Je bent verantwoordelijk voor een eigen groep bewoners en werkt binnen je team met veel zelfstandigheid. De functie is in principe fulltime, maar over een iets kleiner dienstverband is overleg mogelijk. Natuurlijk houden we rekening met je wensen ten aanzien van inroostering.

Voor deze functie heb je een beroepsgerichte vooropleiding op MBO-niveau nodig.

Werken in 'n vertrouwd klimaat

Werken in Huize Winterdijk is anders. In ons huis heerst een rustig klimaat waar het prettig werken is. Wij nemen voldoende tijd voor zorgverlening en contact met collega's en bewoners. Omdat bewoners vaak lang bij ons wonen, leer je ze beter kennen. Huize Winterdijk kan eventueel zorgen voor tijdelijke woonruimte. Blijf je liever in je eigen omgeving wonen, dan ontvang je een reiskostenvergoeding volgens CAO V&V.

Informatie en sollicitatie

Wil je meer weten over deze functies? Bel dan met Willie Anker, zorgmanager: 0182 - 680 000. Ook als de gevraagde opleidingseisen niet helemaal passen, hopen we met een persoonlijk opleidingstraject toe te groeien naar het gevraagde profiel. Solliciteren? Stuur een brief naar onderstaand adres, ter attentie van de heer J. de Wit, directeur.

HUIZE
Winterdijk

Winterdijk 8 ♦ 2801 SJ Gouda ♦ Telefoon 0182 - 680 000

Huize Winterdijk. Woonzorg in een vertrouwd klimaat.